

Livskvalitet ved langtkommen demens (QUALID) skala©

Weiner, M.F., Martin-Cook, K., Svetlik, D.A., Saine, K., Foster, B., & Fontaine, C. The quality of life in late-stage dementia (QUALID) scale. *J Am Med Dir Assoc*, 2000;1:114-116

Norsk oversettelse: Knut Engedal, Irene Røen, Eivind Aakhus, Sverre Bergh, Susan Juell, Geir Selbæk.

Pasientens navn _____

Dato (dag/måned/år) _____

Informantens navn _____

Informantens forhold til pasienten _____

Utfylt av / stilling _____

QUALID gjennomføres som et intervju av en informant ved å følge instruksjonene som er beskrevet her.

Informanten kan enten være et familiemedlem eller et helsepersonale som ved regelmessig kontakt er kjent med pasientens vanlige atferd. Informanten må, i tillegg til å kjenne personen, ha tilbrakt en vesentlig del av minst 3 av de siste 7 dagene sammen med personen, for å kunne vurdere svaralternativene i skalaen korrekt. Totalskåren finner man ved å summere svarene. Skårene vil ligge mellom 11 og 55, med 11 som uttrykk for høyest livskvalitet.

I de siste punktene i skalaen vurderes intervjuets gyldighet. Vurder både intervjuets samlede kvalitet, som inkluderer informantens evne til å forstå spørsmålene og svarene, og innsatsen som informanten viser ved besvarelsen av spørsmålene, samt hvor godt informanten kjenner personen.

Disse punktene regnes ikke med i totalskåren, men gir informasjon om gyldighet og nytteverdi av vurderingen som er gjort av denne personen.

Informantene får utlevert en kopi av skalaen slik at de kan se svaralternativene mens de leses høyt, og følgende instruksjoner blir gitt:

Jeg vil stille deg noen spørsmål om (pas. navn) _____ sin livskvalitet. Jeg vil at du skal vurdere hans/hennes atferd ved å velge det svaralternativet som passer best under hvert spørsmål på denne siden (pek på svaralternativene under det første spørsmålet). Det er ingen riktige eller feil svar, jeg vil bare vite hvordan du vil vurdere hans/hennes atferd ut fra dine observasjoner.

Spesielt ønsker jeg å få vite om hans/hennes atferd den siste uken, ikke hvordan han/hun har oppført seg tidligere. Husk at svarene skal reflektere hans/hennes atferd de siste 7 dagene. Hvis du er usikker på hva spørsmålet betyr, så spør meg om det. Hvis du synes det er vanskelig å velge ett svaralternativ, så velg det som passer best. Igjen, beskriv din observasjon om hans/hennes atferd den siste uken.

Hvilket svaralternativ beskriver _____ best den siste uken...

Hvilket svaralternativ beskriver _____ best gjennom den siste uken...

A. Personen smiler

1. ☐ spontant en eller flere ganger daglig
2. ☐ spontant, men sjeldnere enn en gang daglig
3. ☐ bare som respons på ytre stimuli, minst en gang daglig
4. ☐ bare som respons på ytre stimuli, sjeldnere enn en gang daglig
5. ☐ sjelden eller aldri

B. Personen virker trist

1. ☐ sjelden eller aldri
2. ☐ bare som respons på ytre stimuli, sjeldnere enn en gang daglig
3. ☐ bare som respons på ytre stimuli, minst en gang daglig
4. ☐ uten åpenbar grunn, sjeldnere enn en gang daglig
5. ☐ uten åpenbar grunn, en eller flere ganger daglig

C. Personen gråter

1. ☐ sjelden eller aldri
2. ☐ bare som respons på ytre stimuli, sjeldnere enn en gang daglig
3. ☐ bare som respons på ytre stimuli, minst en gang daglig
4. ☐ uten åpenbar grunn, sjeldnere enn en gang daglig
5. ☐ uten åpenbar grunn, en eller flere ganger daglig

D. Personen har et ansiktsuttrykk som uttrykker ubehag – virker ulykkelig eller smertepåvirke(ser bekymret ut, skjærer grimaser, rynker pannen eller slår ned blikket)

1. ☐ sjelden eller aldri
2. ☐ sjeldnere enn en gang daglig
3. ☐ minst en gang daglig
4. ☐ nesten halvparten av dagen
5. ☐ mesteparten av dagen

E. Personen viser kroppslig ubehag – hun/han vrir på seg, virker utilpass, skifter stadig stilling

1. ☐ sjelden eller aldri
2. ☐ sjeldnere enn en gang daglig
3. ☐ minst en gang daglig
4. ☐ nesten halvparten av dagen
5. ☐ mesteparten av dagen

F. Personen kommer med ytringer eller lager lyder som tyder på misnøye, tristhet eller ubehag (klager, stønner, roper/skriker)

1. ☐ sjelden eller aldri
2. ☐ bare som respons på ytre stimuli, sjeldnere enn en gang daglig
3. ☐ bare som respons på ytre stimuli, minst en gang daglig
4. ☐ uten åpenbar grunn, sjeldnere enn en gang daglig
5. ☐ uten åpenbar grunn, en eller flere ganger daglig

Hvilket svaralternativ beskriver _____ best gjennom den siste uken...

G. Personen er irritabel og aggressiv (blir sint, banner, dytter eller forsøker å skade andre)

1. ☐ sjelden eller aldri
2. ☐ bare som respons på ytre stimuli, sjeldnere enn en gang daglig
3. ☐ bare som respons på ytre stimuli, minst en gang daglig
4. ☐ uten åpenbar grunn, sjeldnere enn en gang daglig
5. ☐ uten åpenbar grunn, en eller flere ganger daglig

H. Personen nyter å spise

1. ☐ ved de fleste måltidene, og mellom måltider
2. ☐ ved minst to måltider daglig
3. ☐ ved minst ett måltid daglig
4. ☐ sjeldnere enn daglig
5. ☐ sjelden eller aldri

I. Personen liker berøring / kroppskontakt

1. ☐ nesten alltid, tar nesten alltid initiativ til berøring
2. ☐ mer enn halvparten av tiden, tar av og til initiativ til berøring
3. ☐ halvparten av tiden, tar aldri initiativ til berøring, men motsetter seg ikke å bli berørt
4. ☐ mindre enn halvparten av tiden, motsetter seg ofte å bli berørt/bli tatt på
5. ☐ sjelden eller aldri, motsetter seg nesten alltid berøring/bli tatt på

J. Personen liker samvær med andre

1. ☐ nesten alltid, tar nesten alltid initiativ til samvær med andre
2. ☐ mer enn halvparten av tiden, tar av og til initiativ til samvær med andre
3. ☐ halvparten av tiden, tar aldri initiativ til samvær med andre, men motsetter seg ikke samvær med andre
4. ☐ mindre enn halvparten av tiden, motsetter seg ofte samvær med andre
5. ☐ sjelden eller aldri, motsetter seg nesten alltid samvær med andre

K. Personen virker følelsesmessig rolig og avslappet

1. ☐ mesteparten av dagen
2. ☐ mer enn halvparten av dagen
3. ☐ halvparten av dagen
4. ☐ mindre enn halvparten av dagen
5. ☐ sjelden eller aldri

_____ **Totalskår** (summen av skåringene på alle spørsmålene).

Skåringen varierer mellom 11 til 55 hvor laveste sum representerer høyest livskvalitet

Intervjuets kvalitet

intervjuers vurdering

0	☐	Intervjuet virket gyldig
1	☐	Noen betenkeligheter, men sannsynligvis akseptabelt
2	☐	Informasjonen fra intervjuet har tvilsom gyldighet

Kunnskap/kjennskap

informanten har til pasienten

0	☐	God kjennskap, gir daglig omsorg
1	☐	Noe kjennskap, gir ofte omsorg
2	☐	Ikke særlig god kjennskap, gir bare medisiner, har lite kontakt